

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

**Испитни каталог
за државну матуру у
школској години 2026/2027.**

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

ИСПИТНИ КАТАЛОГ ЗА **ДРЖАВНУ МАТУРУ** У ШКОЛСКОЈ ГОДИНИ 2026/2027.
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

САДРЖАЈ

УВОД	5
1. ВИШИ НИВО ИСПИТА	8
1.1. ПОДРУЧЈА ИСПИТИВАЊА	8
1.2. ОБРАЗОВНИ ИСХОДИ	8
1.2.1. ИСПИТНА ЦЕЛИНА ЧИТАЊЕ	9
1.2.2. ИСПИТНА ЦЕЛИНА СЛУШАЊЕ	9
1.2.3. ИСПИТНА ЦЕЛИНА ПИСАЊЕ	10
1.3. СТРУКТУРА ИСПИТА	11
1.3.1. ИСПИТНА ЦЕЛИНА ЧИТАЊЕ	11
1.3.2. ИСПИТНА ЦЕЛИНА СЛУШАЊЕ	12
1.3.3. ИСПИТНА ЦЕЛИНА ПИСАЊЕ	13
1.4. ТЕХНИЧКИ ОПИС ИСПИТА	14
1.4.1. ТРАЈАЊЕ ИСПИТА	14
1.4.2. ИЗГЛЕД ИСПИТА И НАЧИН РЕШАВАЊА	14
1.4.3. ПРИБОР	15
1.5. ОПИС БОДОВАЊА	16
1.5.1. БОДОВАЊЕ ИСПИТНЕ ЦЕЛИНЕ ЧИТАЊЕ	16
1.5.2. БОДОВАЊЕ ИСПИТНЕ ЦЕЛИНЕ СЛУШАЊЕ	16
1.5.3. БОДОВАЊЕ ИСПИТНЕ ЦЕЛИНЕ ПИСАЊЕ	17
1.6. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА	21
1.6.1. ПРИМЕРИ КОМБИНОВАНОГ ЗАДАТКА ПОВЕЗИВАЊА И ДОПУЊАВАЊА	21
1.6.2. ПРИМЕР КОМБИНОВАНОГ ЗАДАТКА ВИШЕСТРУКОГ ИЗБОРА И ДОПУЊАВАЊА	23
1.6.3. ПРИМЕР ЗАДАТКА ВИШЕСТРУКОГ ИЗБОРА	25
1.6.4. ПРИМЕР ЗАДАТКА ПИСАНОГ ТЕКСТА	26
1.7. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТ	28
1.7.1. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТНУ ЦЕЛИНУ ЧИТАЊЕ	28
1.7.2. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТНУ ЦЕЛИНУ СЛУШАЊЕ	30
1.7.3. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТНУ ЦЕЛИНУ ПИСАЊЕ	31

2. ОСНОВНИ НИВО ИСПИТА	32
2.1. ПОДРУЧЈА ИСПИТИВАЊА	32
2.2. ОБРАЗОВНИ ИСХОДИ	32
2.2.1. ИСПИТНА ЦЕЛИНА ЧИТАЊЕ	33
2.2.2. ИСПИТНА ЦЕЛИНА ПИСАЊЕ	33
2.2.3. ИСПИТНА ЦЕЛИНА СЛУШАЊЕ	34
2.3. СТРУКТУРА ИСПИТА	35
2.3.1. ИСПИТНА ЦЕЛИНА ЧИТАЊЕ	35
2.3.2. ИСПИТНА ЦЕЛИНА ПИСАЊЕ	36
2.3.3. ИСПИТНА ЦЕЛИНА СЛУШАЊЕ	37
2.4. ТЕХНИЧКИ ОПИС ИСПИТА	38
2.4.1. ТРАЈАЊЕ ИСПИТА	38
2.4.2. ИЗГЛЕД ИСПИТА И НАЧИН РЕШАВАЊА	38
2.4.3. ПРИБОР	39
2.5. ОПИС БОДОВАЊА	40
2.5.1. БОДОВАЊЕ ИСПИТНЕ ЦЕЛИНЕ ЧИТАЊЕ	40
2.5.2. БОДОВАЊЕ ИСПИТНЕ ЦЕЛИНЕ ПИСАЊЕ	40
2.5.3. БОДОВАЊЕ ИСПИТНЕ ЦЕЛИНЕ СЛУШАЊЕ	43
2.6. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА	44
2.6.1. ПРИМЕР ЗАДАТКА ПОВЕЗИВАЊА	44
2.6.2. ПРИМЕР КОМБИНОВАНОГ ЗАДАТКА ПОВЕЗИВАЊА И ДОПУЊАВАЊА	45
2.6.3. ПРИМЕР КОМБИНОВАНОГ ЗАДАТКА ВИШЕСТРУКОГ ИЗБОРА И ДОПУЊАВАЊА	46
2.6.4. ПРИМЕР ЗАДАТКА ВИШЕСТРУКОГ ПОВЕЗИВАЊА	48
2.6.5. ПРИМЕР ЗАДАТКА КРАТКОГ ПИСАНОГ ТЕКСТА	49
2.7. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТ	50
2.7.1. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТНУ ЦЕЛИНУ ЧИТАЊЕ	50
2.7.2. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТНУ ЦЕЛИНУ ПИСАЊЕ	51
2.7.3. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТНУ ЦЕЛИНУ СЛУШАЊЕ	52
3. ДОДАЦИ	54
3.1. ОПИС ЈЕЗИЧКИХ САДРЖАЈА ЗА ВИШИ НИВО ИСПИТА	54
3.2. ОПИС ЈЕЗИЧКИХ САДРЖАЈА ЗА ОСНОВНИ НИВО ИСПИТА	60

УВОД

Испитни каталог за државну матуру из Француског језика темељни је докуменат испита у којем су наведена и објашњена подручја испитивања, критерији те начини испитивања и вредновања знања у школској години 2026/2027. Усклађен је са курикулумом наставног предмета Француски језик за основне школе и гимназије¹ (у даљњем тексту: предметни курикулум) те је пре свега намењен кандидатима током припреме за државну матуру.

Испит државне матуре из Француског језика се може полагати као обавезни или изборни на оба нивоа. Испитом на основном нивоу испитују се темељна језичка знања и способности, а испитом на вишем нивоу испитују се језичка знања и способности која су важна за даље школовање у образовним подручјима у којима је нужно поседовање вишег нивоа комуникационе језичке компетенције.

Циљеви испита

Према предметном курикулуму учење и поучавање француског језика усмерено је на припрему ученика за самостално стицање знања и за развој вештина потребних за делотворну и контексту примерену комуникацију на француском језику у различитим животним ситуацијама.

Овладавањем француским језиком ученици развијају и међукултурну комуникациону компетенцију која уз разумевање и уважавање франкофонских култура те поштовање културне различитости подразумева и сагледавање властите културе, шта придоноси личном и друштвеном развоју ученика.

Подстицањем на активирање личних потенцијала те на самосталну и критичку употребу различитих извора знања и примену делотворних стратегија учења ученику се пружа темељ за самостално управљање властитим учењем, а тиме и за делотворно целоживотно учење.²

Темељни циљеви испита државне матуре из Француског језика је проверити самосталну и тачну употребу језика у комуникационим ситуацијама. Полазећи од спознаје да је језик средство комуникације, испитом се проверава способност разумевања, изражавања и употребе језика као система.

¹ NN, бр. 7/9 (22. 1. 2019.) Одлука о доношењу курикулума за наставни предмет Француски језик за основне школе и гимназије у Републици Хрватској [електронички извор]

² уп. предметни курикулум, поглавље А. Сврха и опис предмета [електронички извор]

Виши ниво испита из Француског језика усклађен је са предметним курикулумом од 1. до 4. разреда опште, класичне, природно-математичке и гимназије за природне науке (6 – 9. године учења).³

Основни ниво испита из Француског језика усклађен је са предметним курикулумом од 1. до 4. разреда опште, класичне, природно-математичке и гимназије за природне науке (1 – 4. године учења).⁴

Ако ученици стручних школа желе да полажу државну матуру треба да прошире стечено знање садржајима гимназијског програма користећи се обавезном литературом и садржајима према напоменама у делу *Додаци*. У делу *Додаци* зеленом су бојом означене разлике у тематским подручјима и граматичким структурама које кандидати треба да додатно савладају како би могли приступити испиту на вишем нивоу и успешно га положити. Гимназијски програм разликује се у захтевима, тј. обиму усвојености одређених језичких садржаја (граматичких и лексичких структура). Треба, такође, системски проширивати вокабулар везан за опште теме. Огледни примери испита за виши и основни ниво кандидату дају јасан увид у разлике у садржају и облику испита на тим нивоима.

Испитни каталог подељен је у три дела. Прва два дела односе се на нивое и садрже по седам поглавља:

1. Подручја испитивања
2. Образовни исходи
3. Структура испита
4. Технички опис испита
5. Опис бодовања
6. Примери задатака
7. Припрема за испит.

У првом и другом поглављу наведено је шта се испитује у испиту. У првом поглављу наведена су подручја испитивања, а у другом образовни исходи⁵ односно кључна знања и вештине које кандидат треба да развије и усвоји.

³ На темељу резултата до сада спроведених испита државне матуре те садржаја исхода у предметном курикулуму процењено је да виши ниво испита одговара нивоу B1 Заједничког европског референтног оквира за језике: учење, поучавање, вредновање (*Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment Companion Volume with New Descriptors* © Council of Europe, February 2018.).

⁴ На темељу резултата до сада спроведених испита државне матуре те садржаја исхода у предметном курикулуму процењено је да основни ниво испита одговара нивоу A2 Заједничког европског референтног оквира за језике: учење, поучавање, вредновање (*Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment Companion Volume with New Descriptors* © Council of Europe, February 2018.).

⁵ У образовним исходима преузетим из предметног курикулума направљене су језичке корекције према норми хрватског стандардног језика.

У трећем, четвртом и петом поглављу описани су начин испитивања, структура и облик испита, примери задатака, врсте текстова, број задатака везаних за полазне текстове, начин решавања и бодовања задатака и испитних целина, удео испитних целина у испиту те критеријуми бодовања писаног текста.

Наведене су лествице за бодовање и објашњена је њихова примена.

У шестом поглављу наведени су примери задатака са детаљним објашњењем, а у седмом поглављу изложено је на који се начин кандидати могу припремити за успешно полагање испита.

Након прегледа нивоа следи трећи део *Додаци*. У томе су делу наведени језички садржаји за сваки ниво.

1. ВИШИ НИВО ИСПИТА

1.1. ПОДРУЧЈА ИСПИТИВАЊА

Предметни курикулум са којим је овај испитни каталог усклађен структурисан је према следећим подручјима: *Комуникацијска језичка компетенција*, *Међукултурна комуникациона компетенција* и *Самосталност у овладавању језиком*. Сва три подручја чине уравнотежену структуру целокупног предметног курикулума језика и полазиште су образовних исхода који се проверавају испитом државне матуре из Француског језика.⁶

Испитом на вишем нивоу проверава се комуникациона језичка компетенција према предметном курикулуму за наставак учења француског језика (девет година) у три језичке делатности, тј. потподручјима: читању, слушању и писању. У складу са тим испит из Француског језика састоји се од три испитне целине: *Читање*, *Слушање* и *Писање*.

1.2. ОБРАЗОВНИ ИСХОДИ

У овом су поглављу за сваку језичку делатност наведени образовни исходи из подручја *Комуникациона језичка компетенција* предметног курикулума. Исходи из подручја *Међукултурна комуникациона компетенција* и *Самосталност у овладавању језиком*, који су предметним курикулумом предвиђени за вредновање наученог, у испиту се вреднују посредно кроз исходе из подручја *Комуникациона језичка компетенција*.

Према предметном курикулуму сложеност текста овиси о квантитативним и квалитативним показатељима сложености и ученикову познавању теме текста. Квантитативни показатељи сложености односе се на обележја речи и реченица попут дужине, учесталости и сложености, а квалитативни показатељи на врсту текста, сложеност изложених идеја, стил аутора и начин на који је текст структурисан и представљен. По сложености се текстови деле на врло једноставне, једноставне, средње сложене и сложене.

Препоручене текстуалне врсте у језичкој делатности читања су: приповедни, обавештајни и разговорни текст (извештај, чланак, биографија, врло кратка прича, критички осврт, молба, оглас, писмо, упутства итд.).

Препоручене текстуалне врсте у језичкој делатности слушања су: приповедни, обавештајни и разговорни текст (извештај, биографија, оглас, кратка прича и упутства).

Препоручене текстуалне врсте у језичкој делатности писања су: есеј, формално и неформално писмо и блог.

⁶ в. предметни курикулум, поглавље Ц. Структура – подручје предметног курикулума [електронички извор].

1.2.1. Испитна целина Читање

Циљ је ове испитне целине испитати кандидатову способност самосталног читања са разумевањем разноврсних аутентичних или у одређеној мери прилагођених текстова и проверити располаже ли кандидат потребним знањима и вештинама на рецептивном нивоу.

Према предметном курикулуму ученик:

- чита и разуме средње дуги и сложени изворно писани текст укључујући и књижевне текстове
- анализира једноставне изворне текстове о искуствима и осећајима
- издваја главну поруку текста те основне и специфичне информације у тексту на стандардном језику. (SŠ FJ (1) A.4.2.)

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе, у овој испитној целини испитује се може ли кандидат у писаном тексту различите дужине:

- да одреди основни смисао
- да утврди главне мисли
- да разликује поједине информације
- да закључи из имплицитне поруке
- да утврди логичке и сложеније значењске везе у тексту
- да предвиди садржај на темељу језичке структуре текста.

1.2.2. Испитна целина Слушање

Овом се испитном целином испитују кандидатове вештине глобалног, селективног и детаљног разумевања слушаног текста изговореног разговетним стандардним језиком.

Према предметном курикулуму ученик:

- анализира и разуме дуги и средње сложени аудиоизворни текст
- издваја главну поруку текста и специфичне информације у тексту на стандардном језику. (SŠ FJ (1) A.4.1.)

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе, у овој испитној целини испитује се може ли кандидат у говореном тексту различите дужине:

- да одреди основни смисао
- да утврди главне мисли
- да разликује поједине информације
- да закључује из имплицитне поруке.

1.2.3. Испитна целина Писање

Према предметном курикулуму ученик:

- обликује и пише дуге и средње сложене формалне и неформалне текстове
- изражава своје лично мишљење и стајалиште
- описује доживљаје те укратко образлаже и објашњава своја стајалишта и планове
- планира садржај, организује и структурише текст
- суделује у формалној писаној интеракцији примењујући одговарајућа друштвено-језичка правила
- користи се одговарајућим вокабуларом, средње сложеним језичким структурама и прикладним везницима те примењује правописна правила. (SŠ FJ (1) A.4.3.)

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе, у овој испитној целини испитује се може ли кандидат:

- да развије задану тему према садржајним одредницама и поткрепи главне мисли чињеницама и примерима
- да смислено и логички организује реченице и одломке у тексту те се притом користи уобичајеним начинима и средствима за повезивање и структурисање текста
- да употреби прикладне и правописно исправне лексичке структуре
- да исправно употреби сложеније граматичке структуре.

1.3. СТРУКТУРА ИСПИТА

Испит из Француског језика на вишем нивоу састоји се од три испитне целине: *Читање*, *Слушање* и *Писање*.

У тексту који следи детаљно је описана структура сваке испитне целине.

1.3.1. Испитна целина *Читање*

Ова испитна целина састоји се од пет група задатака везаних за различите писане полазне текстове. Текстови укупно садрже приближно 1500 – 1600 речи. Структура ове испитне целине приказана је у табели 1. За сваки испитивани исход наведено је којом ће се врстом задатака испитивати, на којој врсти полазног текста те колико је задатака везано за те текстове.

Табела 1. Структура испитне целине Читање

ГРУПА ЗАДАТАКА	ИСПИТИВАНИ ИСХОДИ	ВРСТЕ ЗАДАТАКА	ВРСТЕ ТЕКСТОВА	БРОЈ ЗАДАТАКА
1.	одредити основни смисао, утврдити главне мисли	задачи повезивања	врло кратки приповедни или обавештајни текстови	6
2.	одредити основни смисао, утврдити главне мисли, разликовати поједине информације, закључити из имплицитне поруке	задачи вишеструког избора (између четири понуђена одговора)	дуги обавештајни или приповедни текст	6
3.	утврдити логичке и сложеније значењске везе у тексту	комбиновани задаци повезивања и допуњавања	дуги обавештајни, приповедни или разговорни текст	7
4.	предвидети примерене лексичке јединице и граматичке структуре на темељу језичке организације текста	комбиновани задаци повезивања и допуњавања	средње дуги обавештајни, приповедни или описни текст	8
5.	предвидети примерене лексичке јединице и граматичке структуре на темељу језичке организације текста	комбиновани задаци вишеструког избора (између четири понуђена одговора) и допуњавања	средње дуги обавештајни, приповедни или описни текст	8

1.3.2. Испитна целина *Слушање*

Ова испитна целина састоји се од четири групе задатака везаних за различите слушане текстове. Текстови укупно садрже приближно 1300 речи. Структура ове испитне целине приказана је у табели 2. За сваки испитивани исход наведено је којом ће се врстом задатака испитивати, на којој врсти полазног текста те колико је задатака везано за те текстове.

Табела 2. Структура испитне целине *Слушање*

ГРУПА ЗАДАТАКА	ИСПИТИВАНИ ИСХОДИ	ВРСТЕ ЗАДАТАКА	ВРСТЕ ТЕКСТОВА	БРОЈ ЗАДАТАКА
1.	одредити основни смисао, утврдити главне мисли	задаци повезивања	врло кратки обавештајни текстови	6
2.	одредити основни смисао, утврдити главне мисли, разликовати поједине информације, закључити из имплицитне поруке	задаци вишеструког избора (између три понуђена одговора)	дуги обавештајни или приповедни текст	7
3.	разликовати поједине информације, закључити из имплицитне поруке	задаци вишеструког избора (између три понуђена одговора)	средње дуги разговорни текст (интервју, разговор)	6
4.	разликовати поједине информације, закључити из имплицитне поруке	задаци вишеструког повезивања	средње дуги обавештајни, приповедни или описни текст	6

1.3.3. Испитна целина Писање

Ова испитна целина састоји се од задатка писаног текста. Кандидат треба да обликује писани текст од **150** до **180** речи о заданој теми уз помоћ садржајних одредница за писање (натукница или питања).

Структура ове испитне целине приказана је у табели 3.

Табела 3. Структура испитне целине Писање

ИСПИТИВАНИ ИСХОДИ	ВРСТА ЗАДАТКА	ВРСТА ТЕКСТА	БРОЈ ЗАДАТАКА
- развијати задану тему према садржајним одредницама, поткрепити главне мисли чињеницама и примерима - смислено и логички организовати реченице и одломке у тексту те се притом користити уобичајеним начинима и средствима за повезивање и структурисање текста - употребити примерене и правописно исправне лексичке структуре - исправно употребити сложеније граматичке структуре	обликовати средње дуг и средње сложен писани текст (од 150 до 180 речи)	писани текст (према садржајним одредницама)	1

1.4. ТЕХНИЧКИ ОПИС ИСПИТА

Технички опис испита подразумева трајање испита, изглед и начин решавања испита те прибор за решавање испита.

1.4.1. Трајање испита

Испит на вишем нивоу траје укупно **150 минута**.

За решавање испитне целине *Читање* предвиђено је **65 минута**.

За решавање испитне целине *Слушање* предвиђено је приближно **30⁷ минута** укључујући и 5 минута за означавање одговора на листу за одговоре.

За решавање испитне целине *Писање* предвиђено је **55 минута**.

Испит није могуће положити ако се не приступи спроводењу сва три дела испита. Временик спровођења испита објављен је на мрежној страници Националног центра за вањско вредновање образовања (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Изглед испита и начин решавања

Кандидат добија сигурносну кесицу у којој се налазе сви испитни материјали.

Читање

Од кандидата се очекује да пажљиво прочита упутства које ће следити током решавања испита. Важно је пажљиво прочитати та упутства јер је у њима назначен и начин означавања и уписивања тачних одговора.

Примери упутстава за решавање појединих врста задатака налазе се у поглављу *Примери задатака*.

У задацима испитне целине *Читање* кандидат мора да означи тачне одговоре знаком Х на листу за одговоре. Ако кандидат означи више од једног одговора, задатак ће се бодовати са 0 (нула) бодова без обзира на то шта меду означенима може бити и тачан одговор.

Слушање

Од кандидата се очекује да пажљиво прочита упутства које ће следити током решавања испита. Важно је пажљиво прочитати та упутства јер је у њима назначен и начин означавања и уписивања тачних одговора.

⁷ Испит слушања може трајати између 30 и 35 минута због језичних специфичности француског језика.

Примери упутстава за решавање појединих врста задатака налазе се у поглављу *Примери задатака*.

У задацима испитне целине *Слушање* кандидат мора да означи тачне одговоре знаком Х на листу за одговоре. Ако кандидат означи више од једног одговора, задатак ће се бодовати са нула (0) бодова без обзира на то шта меду означенима може бити и тачан одговор.

Провођење испитне целине *Слушање*:⁸

- Решавање овог дела испита траје од 30 до 35 минута минута укључујући и време за означавање одговора на листу за одговоре.
- Пре сваког задатка кандидат има паузу како би прочитао питања пре слушања.
- Сваки се текст слуша два пута.
- Док слуша текстове, кандидат означава одговоре у испитну књижицу, а на крају има 5 минута да своје одговоре означи на листу за одговоре.

Писање

У задатку писања кандидат може употребљавати лист за концепт, али затим мора свој писани текст читко да напише на лист за уредно писање који се налази у испитној књижици након странице са задатком. Садржај листа за концепт не бодује се. Текст на листу за уредно писање написан великим штампаним словима или нечитко бодоваће се са 0 (нула) бодова.

Ако кандидат погрешно, треба да прецрта нетачан одговор, стави га у заграду, напише тачан одговор и стави параф (искључиво скраћени потпис, а не пуно име и презиме) поред тачног одговора.

1.4.3. Прибор

Током писања свих делова испита на вишем нивоу допуштена је употреба само хемијске оловке којом се пише плавом или црном бојом и која се не може брисати, а није допуштена употреба коректора ни речника.

⁸ Након шта водитељ испитне просторије кандидату прочита упутства за ову испитну целину, укључује уређај за репродукцију снимке. Сви се текстови на снимци понављају два пута. Снимка укључује паузе за читање задатака те паузу за означавање одговора на листу за одговоре. Кандидат зато треба пажљиво да слуша упутства на снимци.

1.5. ОПИС БОДОВАЊА

У испиту на вишем нивоу могуће је остварити укупно **80** бодова. Остварени бодови у свакој од три испитне целине чине одређени удео (1/3) у укупном резултату.

Број бодова и удео испитних целина у испиту приказан је у табели 4.

Табела 4. Број бодова и удео испитних целина у испиту

ИСПИТНА ЦЕЛИНА	БРОЈ БОДОВА	УДЕО
Читање	35	1/3
Слушање	25	1/3
Писање	20	1/3
УКУПНО	80	1

Према наведеним уделима 35 бодова испитне целине *Читање* вреди као 25 бодова испитне целине *Слушање* или 20 бодова испитне целине *Писање*. Бодови се скалирају или пондерирају, тј. придаје им се различита тежина, односно вредност у укупном збиру бодова.

Коначан резултат израчунава се на следећи начин:

(постигнути бодови *Читање* / 35 + постигнути бодови *Слушање* / 25 + постигнути бодови *Писање* / 20) * 80/3.

1.5.1. Бодовање испитне целине *Читање*

Бодови: Свако питање има један тачан одговор. Сваки тачно означен одговор на листу за одговоре доноси један бод. Ова испитна целина доноси укупно **35** бодова.

1 бод – тачан одговор

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

Удео испитне целине у целом испиту: 1/3

1.5.2. Бодовање испитне целине *Слушање*

Бодови: Свако питање има један тачан одговор. Сваки тачно означен одговор на листу за одговоре доноси један бод. Ова испитна целина доноси укупно **25** бодова.

1 бод – тачан одговор

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

Удео испитне целине у целом испиту: 1/3

1.5.3. Бодовање испитне целине Писање

Бодови: Ова испитна целина доноси укупно 20 бодова.

Текст на листу за уредно писање написан великим штампаним словима или нечитко бодоваће се са 0 (нула) бодова.

Удео испитне целине у целом испиту: 1/3

Писани текст оцењује се према **лествици за бодовање писаног текста** која укључује четири основна критеријума (в. табелу 5):

1. *Извршење задатка*
2. *Кохеренција и кохезија*
3. *Вокабулар*
4. *Грамматика.*

Критеријуми и елементи за бодовање писаног текста изведени су и прилагођени из илустративних лествица ZEROJ-а за вредновање извештаја и састава, развијања теме, доследности и повезаности, обима вокабулара и способности коришћења вокабуларом те граматичке исправности.⁹

У тексту који следи објашњени су сви критеријуми.

Извршење задатка

Критеријум *Извршење задатка* односи се на следећа питања:

- Је ли тема довољно опсежно разрађена с обзиром на све садржајне одреднице или само на неке од њих?
- У којој су мери главне мисли и њихова подршка (објашњења, примери) релевантни у тексту?

Кохеренција и кохезија

Критеријум *Кохеренција и кохезија* одговара на следећа питања:

- У којој мери оцењивач може пратити ток кандидатових мисли?
- Јесу ли мисли логички повезане?
- Колико добро кандидат употребљава кохезивна средства¹⁰ у сврху повезивања својих мисли?

Вокабулар

Критеријум *Вокабулар* одговара на следећа питања:

- Какав је распон вокабулара? У којој мери кандидат понавља исте речи и изразе?
- До које мере погрешке у употреби / морфолошком облику / правопису утичу на разумевање текста?

⁹ в. Заједнички европски референтни оквир за језике: учење, поучавање, вредновање (ZERO), Школска књига, Загреб, 2005), стр. 63, 115, 116. и 117, 128. и 129.

¹⁰ Кохезивна средства граматичка су и семантичка средства која повезују реченице, ј. исказе у нутар текста (нпр. заменице, глаголска времена, лексичке везе, понављања реченичних структура, компарација, реченични везници, конектори итд.).

Граматика

Критеријум *Граматика* одговара на следећа питања:

- Може ли кандидат употребљавати распон морфосинтактичких структура или се ослања на употребу једноставних морфосинтактичких структура?
- До које мере погрешке у употреби / морфолошком облику / правопису утичу на разумевање текста?

Лествица за бодовање писаног текста приказана је у табели 5.

Табела 5. Лествица за бодовање писаног текста

БРОЈ БОДОВА	ИЗВРШЕЊЕ ЗАДАТКА	КОХЕРЕНЦИЈА И КОХЕЗИЈА	ВОКАБУЛАР	ГРАМАТИКА
5	• Сви су делови задане теме опсежно и релативно уједначено разрађени. • Главне су мисли релевантне, њихова је подршка јасна и релевантна.	• Сви су елементи и делови текста јасно повезани у смислену целину. • Делотворна је употреба различитих кохезивних средстава.	• Широко је распон вокабулара за извршење задатка. • Појављују се погрешке у употреби/облику/правопису, али не утичу на лако разумевање текста.	• Широко је распон једноставних и сложених морфосинтактичких структура за извршење задатка. • Појављују се погрешке у употреби/облику, али не утичу на лако разумевање текста.
4	• Сви су делови задане теме разрађени, али један део недовољно опширно. • Главне су мисли релевантне, али неким недостацима подршка.	• Добра је повезаност елемената и делова текста у смислену целину. • Примерена је употреба кохезивних средстава.	• Дobar је распон вокабулара за извршење задатка. • Појављују се погрешке у употреби/облику/правопису и понекад утичу на лако разумевање текста.	• Дobar је распон једноставних и сложених морфосинтактичких структура за извршење задатка. • Појављују се погрешке у употреби/облику које понекад утичу на лако разумевање текста.
3	• Опсежније су разрађени само неки делови задане теме./Један део задане теме није разрађен. • Главне су мисли релевантне, али је њихова подршка делимично релевантна или садржи пуно понављања.	• Ток мисли може се раздвојити упркос местимичним одступањима од логичког редоследа. • Ограничена је употреба кохезивних средстава.	• Довољан је распон вокабулара за извршење задатка. • Погрешке у употреби/облику/правопису узрокују тешкоће у разумевању, али се порука ипак може разумети.	• Кандидат се уопштено ослања на једноставне и увек исте морфосинтактичке структуре, уз повремену покушај употребе сложених морфосинтактичких структура. • Погрешке у употреби/облику узрокују тешкоће у разумевању, али се порука ипак може разумети.

БРОЈ БОДОВА	ИЗВРШЕЊЕ ЗАДАТКА	КОХЕРЕНЦИЈА И КОХЕЗИЈА	ВОКАБУЛАР	ГРАМАТИКА
2	- Два дела задане теме нису разрађена или су сви делови задане теме минимално разрађени. - Главне су мисли довољно релевантне.	- Ток мисли слабо је дељив. - Довољна је употреба само једноставних кохезивних средстава.	- Ограничен је распон вокабулара или се великим делом не односи на задатак. - Погрешке у употреби/облику/правопису узрокују тешкоће у разумевању, а порука се тешко може разумети.	- Ограничен је распон морфосинтактичких структура. - Кандидат се често ослања на једноставне морфосинтактичке структуре. - Погрешке у употреби/облику узрокују тешкоће у разумевању, а порука се тешко може разумети.
1	- Текст садржи минималан осврт на све или само на поједине делове задане теме. - Мисли су највећим делом неvezане за тему, нису јасно изражене или нема релевантне подршке.	- Ток мисли врло је слабо или никако дељив. - Врло је ограничена или непримерена употреба кохезивних средстава.	- Врло је ограничен распон вокабулара или је употреба вокабулара непримерена. - Погрешке у употреби/облику/правопису онемогућавају разумевање већине текста.	- Врло је ограничен распон морфосинтактичких структура или је употреба морфосинтактичких структура непримерена. - Погрешке у употреби/облику онемогућају разумевање већине текста.
0	- Кандидат не поседује језичку компетенцију на нивоу потребном за извршење задатка, шта је, међу осталим, видљиво и из дужине текста (нпр. текст садржи мање од 60 речи које се односе на задану тему). ИЛИ - Садржај текста уопште не одговара заданој теми.			

Текст који је добио нула (0) бодова за критеријум *Извршење задатка* због неповезаности садржаја са заданом темом не може добити бодове за остале критеријуме.

Текст који је добио нула (0) бодова за критеријум *Извршење задатка* због недовољне дужине не може добити више од два (2) бода за остале критеријуме.

Текст који је добио један (1) бод за критеријум *Извршење задатка* због минималног осврта на све или само на поједине делове задане теме, мисли које највећим делом нису везане за тему, или текст који је често тешко разумљив не може добити више од једног (1) бода за остале критеријуме.

Текст који је добио један (1) бод за критеријум *Извршење задатка* због недовољне дужине не може добити више од три (3) бода за остале критеријуме.

Текст који је добио два (2) бода за критеријум *Извршење задатка* не може добити више од четири (4) бода за остале критеријуме.

Објашњење

Кандидат треба да напише текст од **150 до 180** речи. Текст сме имати и више од 180 речи о заданој теми, али за њих не добива додатни број бодова.

Текст који има мање од 60 речи о заданој теми, добиће нула (0) бодова и не оцењује се с обзиром на остале критеријуме.

Ако је текст недовољне дужине, кандидат ће бити одузети бодови за критеријум *Извршење задатка* на следећи начин:

129 – 149 речи: 1 бод

108 – 128 речи: 2 бода

87 – 107 речи: 3 бода

60 – 86 речи: 4 бода.

Бројање речи у писаном тексту

Речи се броје према принципу како их броји рачунар. Реч подразумева све посебне елементе текста одвојене празнином.

У број речи не убрајају се понављања и набрајања личних имена као и непотребно понављане речи и делови реченица, дословно преузети делови реченица или целе реченице из упутства задатка или из других задатака у испиту.

Примери:

J'ai fait un voyage à l'étranger. – 6 речи

Zagreb, le 5 mai 2008 – 5 речи

Elle a trente-six ans. – 4 речи

Qu'est-ce que c'est – 3 речи

En face de – 3 речи

C'est-à-dire – 1 реч.

1.6. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА

У овом поглављу наведени су примери различитих врста задатака из испитних целина *Читање* и *Писање*. Уз сваки пример задатка наведени су упутство, тачан одговор, испитивани исход и начин бодовања.

Испитна целина *Слушање* садржи задатке повезивања и задатке вишеструког избора (између три понуђена одговора) који су слични тим врстама задатака у испитној целини *Читање*.

1.6.1. Примери комбинованог задатка повезивања и допуњавања

Exercice 3 Questions 13–19

Lisez cet entretien avec Clémentine Célarié. Pour chaque question (13–19) choisissez parmi les réponses proposées (A–H) la plus appropriée. Attention, il y a **une** réponse **de trop** !
Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Clémentine a été nommée pour le César du meilleur second rôle dans le film « Nocturne indien ». Puis elle a joué dans « Les nuits fauves », « Toxic Affair » ... Maintenant, vous allez découvrir son monde intime.

- Journaliste :** Est-ce que vous avez confiance en votre intuition ?
Clémentine : (13) _____
- Journaliste :** Quels sont ces anges gardiens dont vous parlez souvent ?
Clémentine : (14) _____
- Journaliste :** Croyez-vous en vos rêves ?
Clémentine : (15) _____
- Journaliste :** Qu'est-ce que vous estimez le plus dans la vie ?
Clémentine : (16) _____
- Journaliste :** D'après vous, qu'est-ce que le luxe en cuisine ?
Clémentine : (17) _____
- Journaliste :** Y a-t-il un aliment que l'on trouve toujours chez vous ?
Clémentine : (18) _____
- Journaliste :** Avez-vous un secret beauté ?
Clémentine : (19) _____

- A** Dans mon enfance, ma mère me lisait des livres inspirants. J'étais très impressionnée. J'ai même voulu être médecin pour faire le bien.
B L'amour, la confiance, le théâtre.
C Bien sûr. C'est un don que j'écoute et que j'essaie de développer. Il y a toujours une petite voix qui me dit quand je doute : fais-le, fonce !
D Des gens purs, désintéressés, comme dans les contes de fées, ce sont mes protecteurs.
E Énormément, je rêve presque chaque nuit. J'ai acheté des livres sérieux sur ce sujet, pour mieux le comprendre.
F Utiliser des produits locaux et authentiques de qualité, et avoir du temps pour préparer des plats avec un brin d'extravagance.
G Je me prépare un masque naturel aux fruits qui efface toutes les traces de fatigue.
H Le lait de soja à la vanille. C'est mon péché mignon !

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 13 C, 14 D, 15 E, 16 B, 17 F, 18 H, 19 G

ИСПИТИВАНИ ИСХОД: утврдити логичке и сложеније значењске везе у тексту

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор (укупно 7 могућих бодова)

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

Exercice 4

Questions 20–27

Lisez le texte suivant et pour chaque question (20–27) choisissez parmi les solutions proposées (A–J) la plus appropriée. Attention, il y a **deux** réponses **de trop**.

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

« Ma bibliothèque d'objets »

Deux Toulousains ont créé une association qui loue des objets du quotidien à des prix abordables. « Ma bibliothèque d'objets » propose aux Toulousains un catalogue de 250 (20) _____ à louer. Machines à coudre, palmes, appareils à raclette, kit de camping et même console de jeux (21) _____ 250 objets qu'il est possible de louer pendant une semaine. D'abord vous devez (22) _____ pour vérifier la disponibilité des objets. Puis vous devez réserver l'objet de votre choix. Ensuite, vous pouvez le (23) _____ une adresse indiquée. L'idée de départ des (24) _____ est de proposer une alternative à l'achat d'objets peu utilisés et d'éviter ainsi la surconsommation. Pourquoi accumuler des objets qui ne servent qu'une fois par an ? Leur mission est de montrer que l'on peut faire autrement ! Ils veulent promouvoir des (25) _____ plus durables et montrer que ne pas acheter est pratique et économique. « Ma bibliothèque d'objets » souhaite contribuer à (26) _____ de vie en renforçant la capacité d'agir et les liens sociaux. L'association souhaite aussi rendre (27) _____ à toutes et à tous. « Ma bibliothèque d'objets » a pour vocation de faire évoluer les manières de consommer afin de préserver les ressources de notre planète.

- A récupérer à
- B font partie des
- C usage domestique
- D deux cofondateurs
- E objets du quotidien
- F une solution pratique
- G consulter le catalogue
- H l'amélioration du cadre
- I ses services accessibles
- J modes de consommation

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 20 E, 21 B, 22 G, 23 A, 24 D, 25 J, 26 H, 27 I

ИСПИТИВАНИ ИСХОД: предвидети примерене лексичке јединице и граматичке структуре на темељу језичке структуре текста

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор (укупно 8 могућих бодова)

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

1.6.2. Пример комбинованог задатка вишеструког избора и допуњавања

Exercice 5**Questions 28–35**

Lisez le texte suivant et pour chaque question (28–35), choisissez parmi les solutions proposées (A, B, C ou D) la plus appropriée.

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Pour ou contre l'ouverture des magasins le dimanche ?

En ce moment, en France, on s'interroge sur l'ouverture des magasins le dimanche. Certains sont pour, d'autres contre. Le dimanche est traditionnellement un jour que l'on passe _____ (28) famille, à se reposer ou à faire des visites, des promenades ou à manger dans _____ (29) bons restaurants.

On a demandé _____ (30) de ceux qui devraient travailler le dimanche, et de ceux qui achèteraient le dimanche.

Selon un sondage Ifop Publicis Consultants publié par le JDD le 11 octobre dernier, 67 % des Français accepteraient de travailler le dimanche, qui est payé double, si leur employeur le _____ (31).

Ils étaient 59 % à être prêts à accepter une telle proposition en décembre 2007, rappelle l'étude.

Selon ce sondage, 52 % des personnes interrogées sont par ailleurs _____ (32) à l'ouverture des magasins le dimanche. D'importants clivages subsistent _____ (33). Si les trois quarts des habitants de l'agglomération parisienne aimeraient voir leurs magasins ouvrir tous les jours, seul un habitant de province sur deux le _____ (34). De même, de profondes différences apparaissent en fonction des niveaux de revenus. Ainsi, les ménages plus aisés, donc plus _____ (35) à consommer, se montrent beaucoup plus favorables à l'ouverture des magasins le dimanche que les autres.

On voit bien que ceux qui aiment et peuvent consommer ont une opinion différente de ceux qui doivent travailler dans les magasins.

28

- A en
- B avec
- C dans
- D entre

29

- A /
- B de
- C en
- D les

30

- A l'avis
- B l'aide
- C la différence
- D l'avertissement

31

- A** propose
- B** proposait
- C** a proposé
- D** proposerait

32

- A** opportuns
- B** indulgents
- C** favorables
- D** bienveillants

33

- A** déjà
- B** tantôt
- C** parfois
- D** cependant

34

- A** aspire
- B** projette
- C** convoite
- D** souhaite

35

- A** aptes
- B** adroits
- C** qualifiés
- D** pertinents

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 28 A, 29 B, 30 A, 31 B, 32 C, 33 D, 34 D, 35 A

ИСПИТИВАНИ ИСХОД: предвидети примерене лексичке јединице и граматичке структуре на темељу језичке структуре текста

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор (укупно 8 могућих бодова)

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

1.6.3. Пример задатка вишеструког избора¹¹**Exercice 2**

Lisez le texte suivant et pour chaque question (7-12) choisissez la réponse correcte (A, B, C ou D). Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

L'association Emmaüs

L'association Emmaüs est une association laïque créée par l'abbé Pierre en 1954. Depuis près de 65 ans, Emmaüs lutte contre la misère, mais en premier lieu, elle aide les personnes qui vivent dans la rue. Chaque jour, l'association accueille, héberge et accompagne plus de 2000 personnes et familles en grande difficulté sociale en France.

Quel est l'objectif principal de la fondation Emmaüs ?

- A** Aider les gens sans papier.
- B** Aider les gens sans domicile fixe.
- C** Aider les gens sans activité sociale.
- D** Aider les gens sans revenu financier.

ТАЧАН ОДГОВОР: В

ИСПИТИВАНИ ИСХОД: разликовати поједине информације

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор (укупно један могући бод)

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

¹¹ Овај пример приказује прво питање задатка који се састоји од укупно 6 питања везаних за полазни текст (до 330 речи).

1.6.4. Пример задатка писаног текста

Sur un forum vous avez lu le témoignage suivant :

« Voyager, c'est le rêve de tout le monde, le voyage est une école en soi ».

Réagissez à ce témoignage et répondez aux questions :

- Les jeunes voyagent de plus en plus. Quels avantages en retirent-ils ?
- Les voyages cachent également des dangers et des désavantages. Lesquels ?
- À votre avis, quel est le meilleur âge pour voyager ?

Apprendre en voyageant

Aujourd'hui beaucoup de jeunes voyagent grâce aux groupes qui organisent les voyages spécialement pour les adolescents.

En voyageant les jeunes peuvent obtenir beaucoup de nouvelles expériences. Ils peuvent rencontrer des nouveaux amis et des différents gens, ils découvrent les divers cultures et ils étudient et pratiquent les langues étrangères. En voyageant sans leurs parents les adolescents ont une opportunité unique de voir la vie solitaire et d'être responsables.

Mais les voyages comme ça peuvent être aussi dangereux. Les adolescents sont toujours exposés au danger car ils sont naïves et ils n'ont pas d'expérience. C'est mieux de voyager en groupe, avec des amis, mais il faut être responsable aussi. Les adolescents aiment s'amuser, sortir et aller en boîte où ils peuvent être exposés aux drogues et aux prédateurs. Mais il faut dire que les expériences mauvaise toujours portent une leçon de vie. Je crois que le meilleur âge pour voyager est entre 16 et 20 ans parce que à cet âge on est considéré comme « jeune adulte » et on peut s'occuper de nous-même.

À mon avis, les jeunes qui ont voyagé à l'adolescence sont plus ouverts aux nouvelles expériences et aux changements en général.

КРИТЕРИЈУМ	БРОЈ БОДОВА	ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
Извршење задатка	5	Сви делови задате теме су опсежно и релативно уједначено разрађени. Главне мисли су релевантне и њихова потпора је јасна и релевантна.
Кохеренција и кохезија	5	Сви елементи и делови текста су јасно повезани у сувислу целину. Употреба различитих кохезивних средстава је учинковита.
Вокабулар	5	Распон вокабулара за извршење задатка је широк. Појављују се грешке у употреби/облику/правопису, али не утичу на лако разумевање текста.
Граматика	5	Распон морфосинтактичких структура за извршење задатка је широк. Појављују се грешке у употреби/облику, али не утичу на лако разумевање текста.
УКУПНО	20	

Apprendre en voyageant

Le voyage comme l'activité était toujours plus favorite selon les jeunes. Il y a beaucoup raisons pour ça. Mais les voyages n'ont pas que des avantages, ils sont parfois aussi dangereux. Donc, est-ce que ces avantages assez ?

L'institutions comme l'EU et l'Interrail font voyager pour les jeunes très facile et moins cher. Alors, avec plus en plus façons de voyager, les jeunes voudraient voyager plus souvent que leurs parents. Les jeunes voudraient rencontrer le monde et le voyage est une façon parfait pour ça. Quand on voyage, on rencontre nouvelles cultures, langues et traditions. Nous avons nouvelles expériences, l'histoires, les rencontres incroyables, les rires et les souvenirs que nous gardons. Mais les jeunes sont souvent très irresponsable, donc ces voyages peuvent être très dangereux. Par exemple, un jeune homme ou une jeune femme peuvent perdre son sac avec choses et documents importants. Puis, le désavantage quand voyage jeune est l'argent. Les jeunes sont rarement très riches, donc les voyages sont, peut-être, désagréables avec un peu d'argent.

À mon avis, le meilleur âge pour voyager est entre 18 et 25 ans. Je pense que, dans ces âges, nous voulons sentir la joie de vivre.

КРИТЕРИЈУМ	БРОЈ БОДОВА	ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
Извршење задатка	4	Сви делови задате теме су разрађени, али један део (трећи) недовољно опширно. Главне мисли су релевантне, али неким недостацима довољна потпора.
Кохеренција и кохезија	4	Сви елементи и делови текста су јасно повезани у сувислу целину. Употреба различитих кохезивних средстава је учинковита.
Вокабулар	5	Распон вокабулара за извршење задатка је широк. Појављују се грешке у употреби/облику/правопису, али не утичу на лако разумевање текста.
Граматика	3	Кандидат се генерално ослања на једноставне и исте морфосинтактичке структуре уз повремени покушај употребе сложених структура. Грешке у употреби/облику узрокују тешкоће у разумевању, али се порука ипак може разумети.
УКУПНО	16	

1.7. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТ

Да би се успешно припремили за испит државне матуре из Француског језика на вишем нивоу, кандидати би требали детаљно проучити испитни каталог.

Наставницима напомињемо да се припрема кандидата за испит не разликује знатно од метода и поступака којима се служе у поучавању француског језика. Треба пронаћи одговарајући однос између активности које су усмерене на поучавање језика и активности које претпостављају добру припремљеност кандидата за испит. Акценат у сваком случају стално треба да буде на поучавању јер ће само тако кандидат стећи довољан ниво комуникационе језичке компетенције у француском језику да би положио испит на вишем нивоу.

Литература за припрему испита из Француског језика на вишем нивоу су уџбеници и приручници које је прописало и одобрило Министарство знаности, образовања и младих (www.mzom.gov.hr).

Начин полагања испита државне матуре као и мере које се изричу у случају недозвољеног понашања ученика су прописани Правилником о полагању државне матуре (Народне новине, 56/26).

1.7.1. Припрема за испитну целину *Читање*

Током наставног процеса кандидат углавном имају доста могућности за развијање способности разумевања текста читањем. Упркос томе, треба их подстицати на самостално читање текстова из различитих извора – књига, дневних новина, часописа и интернета који је посебно популаран медиј и доступан је већини кандидата.

Припрема за овај део испита укључује системско развијање кандидатових способности глобалног, селективног и детаљног разумевања текста читањем, освешћивање о процесу читања те поучавање кључним стратегијама решавања појединих типова задатака.

За успешност у испитној целини *Читање* није потребно разумети све речи и граматичке структуре. Потребно је разумети кључне речи и одвојити битне информације од небитних.

Стога се препоручава да се увежбава разумевање непознатих речи уз помоћ контекста, творбе речи (префикси и суфикси) и сл. Познавање организације и структуре текста (одломци, елементи кохезије и кохеренције, структура одломка) такође помаже кандидатима у разумевању текста.

За успешно решавање задатака вишеструког избора потребно је кандидатима скренути пажњу да пре читања текста прочитају питања, а затим да прочитају текст и у њему пронађу аргументе за избор тачног одговора. Врло је битно упозорити кандидат да су и ометачи логички повезани са садржајем текста те да им само пажљиво читање текста,

нарочито у случају имплицитних значења, може помоћи у избору тачног одговора. Означавање више од једног одговора у поједином питању неће им донети бодове.

И у задацима повезивања потребно је пажљиво прочитати питања која су у облику изјавних или упитних реченица, израза и сл., а затим потражити у текстовима кључне речи или изразе који повезују питања и текстове.

И у овим је задацима нужно обратити пажњу на садржај ометача и њихов број те потцртати кључне речи у тексту на темељу којих кандидат мисли да је понуђени одговор и тачан одговор. То кандидату олакшава одабир правог одговора и омогућује бржу проверу решења.

За успешно решавање комбинованих задатака потребно је прво прочитати цели текст те посебну пажњу посветити на језички садржај испред и иза празнине. Након тога је међу понуђеним одговорима потребно одабрати језички садржај који по својем значењу и граматичким обележјима одговара контексту.

Будући да овај део испита садржи већи број задатака које треба решити у заданом времену, кандидатима треба скренути пажњу на исправну расподелу времена за решавање појединих задатака. Добро би било да на почетку овог дела испита погледом пређу преко свих задатака и утврде који су им задаци лакши, а који тежи те се прво посвете решавању лакших задатака, шта ће их мотивисати за решавање преосталих, тежих задатака. То штеди време.

Како бити успешан у испитној целини *Читање*?

Кандидатима се саветује:

- пажљиво читање упутстава за сваки задатак
- пажљиво читање текста/текстова и питања у одређеном задатку
- примена одговарајућих стратегија за поједину врсту задатка
- решавање задатака који нису решени током првог читања
- пажљиво означавање одговора на лист за одговоре.

1.7.2. Припрема за испитну целину *Слушање*

Део испита посвећен провери разумевања текста слушањем кандидати у правилу сматрају тежим делом испита. Међутим, системска и квалитетна припрема кандидата може знатно ублажити па и отклонити њихов страх од овог дела испита.

Врло важни елементи припреме кандидата за овај део испита јесу:

- развијање кандидатових способности разумевања слушањем
- освешћивање кандидата о процесу слушања
- поучавање кандидата стратегијама за успешно решавање задатака којим се проверава разумевање текста слушањем.

Важна чињеница у развијању кандидатових способности слушања је освешћивање кандидата о процесу слушања. Кандидати ће процес слушања, али и сам процес решавања одређених врста задатака најлакше разумети кроз разговор о томе како су решили одређена питања у задатку. Битно је да у том разговору постану свесни како врло често није потребно разумети сваки глас и слог те сваку реч, фразу или реченицу да би се разумело значење текста као целине. Због тога би било добро кандидате упозорити да се не требају узнемиравати ако не чују или не разумеју одређену реч. Треба да наставе слушати текст, покушају разумети општу поруку и повежу је са оним шта мисле да је речено.

Упознатост са поступком и стратегијама решавања различитих задатака којима се проверава разумевање текста слушањем кључан је предуслов успешности у овоме делу испита.

Пре сваког првог слушања текста кандидати имају времена прочитати упутство и питања у задатку. Ту чињеницу требају добро искористити јер упутства садрже битне информације о тексту коју ће слушати и о томе шта се од њих очекује у поједином задатку. Постављена питања упућују на садржај слушаног текста и на редослед којим ће чути тражене информације.

Кандидате треба упозорити да питања морају решавати већ током првог слушања текста, а да друго слушање треба да искористе за решавање питања која су пропустили и за проверу тачности својих решења. Битно је да кандидати реше сва питања, чак и када нису сигурни шта су чули или разумели. И на крају, врло је важно кандидатима објаснити поступак преписа одговора на посебан лист за одговоре. Непажња или непотребна журба могу довести до погрешака при препису одговора, а тиме и до непотребног губитка бодова у овом делу испита.

Како бити успешан у испитној целини *Слушање*?

Кандидатима се саветује:

- пажљиво читање упутстава и питања сваког задатка пре слушања
- решавање задатака током првог слушања те допуњавање решења током другог слушања
- пажљиво означавање одговора на лист за одговоре.

1.7.3. Припрема за испитну целину *Писање*

Кандидати пре свега треба да развијају навику писања, тј. шта више и чешће увежбавати писање различитих текстовних врста. Изузетно је важно након сваког задатка дати кандидатима повратну информацију о успешности њиховог рада. С обзиром на то да је давање повратне информације врло захтеван и дуготрајан посао, свакако треба размислити и о могућности да си кандидати међусобно дају повратну информацију, шта се показало изузетно делотворно.

Кандидати треба да обратe посебну пажњу на читање и поделу задатка. Неиспуњавање дела задатка може знатно умањити успешност у испитној целини *Писање*. Успешност у испитној целини *Писање* укључује и познавање различитих текстуалних врста, нпр. писама, извештаја, блогова и сл.

Од кандидата се очекује познавање различитих текстуалних врста.

Кандидате треба упутити на повезаност планирања и успешности обављања задатка. Анализа неколико примера може врло успешно објаснити ту повезаност.

Како бити успешан у испитној целини *Писање*?

Кандидатима се саветује:

- пажљиво читање упутстава за задатак
- размишљање о заданој теми и бележење неких идеја
- организовање идеја и писање концепта задатка у натукницама
- писање целовитог текста задатка
- читање текста и провера да ли је задатак у потпуности извршен
- поновно читање текста и провера јесу ли задовољени сви критеријуми према лествици за бодовање.

2. ОСНОВНИ НИВО ИСПИТА

2.1. ПОДРУЧЈА ИСПИТИВАЊА

Предметни курикулум са којим је овај испитни каталог усклађен структурисан је према следећим подручјима: *Комуникациона језичка компетенција*, *Међукултурна комуникациона компетенција* и *Самосталност у овладавању језиком*. Сва три подручја чине уравнотежену структуру целокупног предметног курикулума Француског језика и полазиште су образовних исхода који се проверавају испитом државне матуре из Француског језика.¹²

Испитом на основном нивоу проверава се комуникациона језичка компетенција према предметном курикулуму за четворогодишње почетно учење француског језика у три језичке делатности, тј. потподручјима: читању, слушању и писању. Према томе испит из Француског језика састоји се од три испитне целине: *Читање*, *Писање* и *Слушање*.

2.2. ОБРАЗОВНИ ИСХОДИ

У овом су поглављу за сваку језичку делатност наведени образовни исходи из подручја *Комуникациона језичка компетенција* предметног курикулума. Исходи из подручја *Међукултурна комуникациона компетенција* и *Самосталност у овладавању језиком*, који су предметним курикулумом предвиђени за вредновање наученог, у испиту се вреднују посредно кроз исходе из подручја *Комуникациона језичка компетенција*.

Према предметном курикулуму сложеност текста зависи о квантитативним и квалитативним показатељима сложености и ученикову познавању теме текста. Квантитативни показатељи сложености односе се на обележја речи и реченица попут дужине, учесталости и сложености, а квалитативни показатељи на врсту текста, сложеност изложених идеја, стил аутора и начин на који је текст структурисан и представљен. Текстови се према сложености деле на врло једноставне, једноставне, средње сложене и сложене.

Препоручене текстуалне врсте у језичкој делатности читања су приповедни, обавештајни и разговорни текст (е-пошта, писмо, блог, биографија, аутобиографија, поруке, обавештења, брошура, разговор, упутства итд.).

Препоручене текстуалне врсте у језичкој делатности писања су позивница, разгледница, неформално писмо, е-пошта, блог и сл.

Препоручене текстуалне врсте у језичкој делатности слушања су приповедни, обавештајни и разговорни текст (позивница, разгледница, неформално писмо, е-пошта, блог).

¹² в. предметни курикулум, поглавље Ц. Структура – подручје предметног курикулума [електронички извор].

2.2.1. Испитна целина Читање

Циљ је ове испитне целине испитати кандидату способност самосталног читања са разумевањем разноврсних аутентичних или у одређеној мери прилагођених текстова и проверити располаже ли кандидат потребним знањима и вештинама на рецептивном нивоу.

Према предметном курикулуму ученик:

- разуме средње дуг и средње сложен писани изворни текст
- анализира средње сложене изворне текстове о разним догађајима
- издваја главну поруку текста те основне и специфичне информације у тексту. (SŠ FJ (2) A.4.2.)

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе, у овој испитној целини испитује се може ли кандидат у писаном тексту различите дужине:

- да одреди основни смисао
- да утврди главне мисли
- да разликује поједине информације
- да утврди логичке и сложеније значењске везе у тексту
- да предвиди садржај на темељу језичке структуре текста.

2.2.2. Испитна целина Писање

Циљ је ове испитне целине проверити кандидату способност примереног и тачног изражавања у писаним облицима језичких активности које се предузимају са сврхом испуњавања комуникационих циљева дефинисаних у задатку.

Према предметном курикулуму ученик:

- обликује и пише формални и неформални, средње дуг и једноставан текст
- употребљава одговарајући вокабулар, једноставне језичке структуре и једноставне везнике (*et, mais, parce que, ou, d'abord, puis, ensuite, alors, enfin*)
- примењује одговарајућа правописна правила
- планира садржај те организује и структурира текст
- повезује низ реченица у логичну целину
- примењује одговарајућа друштвено-језичка правила. (SŠ FJ (2) A.4.3.)¹³

¹³ Наведени образовни исходи приближно одговарају садржају дескриптора у лествицама за доследну и повезану писану продукцију те лексичку и граматичку компетенцију на нивоу A2 ZEROJ-а, стр. 62. и 63., 115., 116. и 117. и 129.

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе, у овој испитној целини испитује се може ли кандидат:

- да обликује смислено и логички организован и разумљив текст неформалног стила према садржајним одредницама и да поткрепи главне мисли примерима
- да исправно употреби једноставна везна и друга језичка средства примерена текстуалној врсти, комуникационој сврси и односу између писца и читаоца.

2.2.3. Испитна целина *Слушање*

У овој се испитној целини испитују кандидатов вештине глобалног, селективног и детаљног разумевања слушаног текста изговореног разговетним стандардним језиком.

Према предметном курикулуму ученик:

- показује разумевање дугог и једноставног аудиотекста
- издваја главну поруку текста те основне и специфичне информације у тексту
- уочава утицај интонације на поруку коју говорник жели пренети. (SŠ FJ (2) A.4.1.)

Шта се испитује?

С обзиром на наведене образовне исходе, у овој испитној целини испитује се може ли кандидат у говореном тексту различите дужине:

- да одреди основни смисао
- да утврди главне мисли
- да разликује поједине информације.

2.3. СТРУКТУРА ИСПИТА

Испит из Француског језика на основном нивоу састоји се од три испитне целине: *Читање, Писање и Слушање*.

У тексту који следи детаљно је описана структура сваке испитне целине.

2.3.1. Испитна целина *Читање*

Ова испитна целина састоји се од шест група задатака везаних за различите полазне текстове. Текстови укупно садрже приближно 1100 речи. Структура испитне целине *Читање* приказана је у табели 6. За сваки испитивани исход наведено је којом ће се врстом задатака испитивати, на каквој врсти текстова те колико је задатака везано за те текстове.

Табела 6. Структура испитне целине *Читање*

ГРУПА ЗАДАТАКА	ИСПИТИВАНИ ИСХОДИ	ВРСТЕ ЗАДАТАКА	ВРСТЕ ТЕКСТОВА	БРОЈ ЗАДАТАКА
1.	одредити основни смисао текста, утврдити главне мисли	задаци повезивања	врло кратки обавештајни текстови	5
2.	одредити основни смисао текста, утврдити главне мисли, разликовати поједине информације	задаци вишеструког избора (између три понуђена одговора)	врло кратки обавештајни или приповедни текстови	5
3.	одредити основни смисао текста, утврдити главне мисли, разликовати поједине информације	задаци вишеструког избора (између три понуђена одговора)	средње дуги обавештајни или приповедни текст	5
4.	утврдити логичке и сложеније значењске везе у тексту	комбиновани задаци повезивања и допуњавања	кратки обавештајни, приповедни или описни текст	5
5.	предвидети примерене лексичке јединице и граматичке структуре на темељу језичке ОРГАНИЗАЦИЈЕ текста	комбиновани задаци повезивања и допуњавања	кратки обавештајни, приповедни или описни текст	5
6.	предвидети ПРИМЕРЕНЕ лексичке јединице и граматичке структуре на темељу језичке организације текста	комбиновани задаци вишеструког избора (између три понуђена одговора) и допуњавања	кратки обавештајни, приповедни или описни текст	5

2.3.2. Испитна целина Писање

Ова испитна целина састоји се од задатка кратког писаног текста.

Кандидат треба да обликује писани текст (нпр. приватно писмо, електроничку пошту и слично) дужине од **60 до 80** речи:

- уз помоћ садржајних одредница за писање (натукница или питања) и/или
- уз помоћ вербалног предлошка (нпр. поруке, писма, огласа и сл.).

Садржајне одреднице за писање (натукнице или питања) односе се на делове теме о којој кандидат треба да пише, а вербални предлошак подстицај је за размишљање и/или је језичка помоћ при разради теме.

У упутству за писање прецизирају се комуникациона ситуација, текстуална врста, тема, потенцијални читалац и однос аутора текста и читаоца. Задатак је усклађен са темама¹⁴.

Структура ове испитне целине приказана је у табели 7.

Табела 7. Структура испитне целине Писање

ИСПИТИВАНИ ИСХОДИ	ВРСТА ЗАДАТКА	ВРСТА ТЕКСТА	БРОЈ ЗАДАТАКА
♦ обликовати смислено и логички организован и разумљив текст неформалног стила према садржајним одредницама и поткрепити главне мисли примерима ♦ исправно употребити једноставна везна и друга језичка средства примерена текстуалној врсти, комуникационој сврси и односу између писца и читаоца	обликовати једноставни писани текст (од 60 до 80 речи)	писани текст (према садржајним одредницама)	1

¹⁴ в. део Додаци

2.3.3. Испитна целина Слушање

Ова испитна целина састоји се од четири групе задатака везаних за различите слушане текстове. Текстови укупно садрже приближно 900 речи. Структура ове испитне целине приказана је у табели 8. За сваки испитивани исход наведено је којом ће се врстом задатака испитивати, на каквој врсти текста те колико је задатака везано за те текстове.

Табела 8. Структура испитне целине Слушање

ГРУПА ЗАДАТАКА	ИСПИТИВАНИ ИСХОДИ	ВРСТЕ ЗАДАТАКА	ВРСТЕ ТЕКСТОВА	БРОЈ ЗАДАТАКА
1.	одредити основни смисао текста, утврдити главне мисли	задаци повезивања	врло кратки обавештајни текстови	5
2.	разликовати поједине информације	задаци вишеструког избора (између три понуђена одговора)	врло кратки разговорни текстови	5
3.	разликовати поједине информације	задаци вишеструког избора (између три понуђена одговора)	средње дуги разговорни текст	5
4.	разликовати поједине информације	задаци вишеструког повезивања	средње дуги обавештајни, приповедни или описни текст	5

2.4. ТЕХНИЧКИ ОПИС ИСПИТА

Технички опис испита подразумева трајање испита, изглед и начин решавања испита те прибор за решавање испита.

2.4.1. Трајање испита

Испит на основном нивоу траје укупно **100 минута**.

Испитне целине *Читање* и *Писање* проводе се одвојено од испитне целине *Слушање*, а за њихово решавање предвиђено је **75 минута**.

За решавање испитне целине *Слушање* предвиђено је приближно **25¹⁵ минута** укључујући и 5 минута за означавање одговора на листу за одговоре.

Испит није могуће положити ако се не приступи спроводењу оба дела испита.

Временик спровођења испита објављен је на мрежној страници Националног центра за вањско вредновање образовања (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Изглед испита и начин решавања

Кандидат добија сигурносну кесицу у којој се налазе сви испитни материјали.

Читање и Писање

Од кандидата се очекује да пажљиво прочита упутства које ће следити током решавања испита. Важно је пажљиво прочитати та упутства јер је у њима назначен и начин означавања и уписивања тачних одговора.

Примери упутстава за решавање појединих врста задатака налазе се у поглављу *Примери задатака*.

У задацима испитне целине *Читање* кандидат мора да означи тачне одговоре знаком Х на листу за одговоре. Ако кандидат означи више од једног одговора, задатак ће се бодовати са 0 (нула) бодова без обзира на то што је међу означенима и тачан одговор.

У задатку кратког писаног текста кандидат може да употребљава лист за концепт, али затим мора свој одговор да читко напише на лист за уредно писање који се налази у испитној књижици након странице са задатком. Садржај листа за концепт не бодује се. Текст на листу за уредно писање написан великим штампаним словима или нечитко бодоваће се са 0 (нула) бодова.

15 Испит слушања може трајати између 25 и 30 минута због језичних специфичности француског језика.

Слушање

Од кандидата се очекује да пажљиво прочита упутства које ће следити током решавања испита. Важно је пажљиво прочитати та упутства јер је у њима назначен и начин означавања и уписивања тачних одговора.

Примери упутстава за решавање појединих врста задатака налазе се у поглављу *Примери задатака*.

У задацима испитне целине *Слушање кандидат* мора да означи тачне одговоре знаком Х на листу за одговоре. Ако кандидат означи више од једног одговора, задатак ће се бодовати са нула (0) бодова без обзира на то шта је међу означенима и тачан одговор.

Провођење испитне целине *Слушање*¹⁶:

- Решавање овог дела испита траје од 25 до 30 минута укључујући време за препис одговора на лист за одговоре.
- Преслушања текста кандидат чита упутства за решавање задатка и питања у задатку.
- Сваки се текст слуша два пута.
- Док слуша текстове, кандидат пише одговоре у испитну књижицу, а на крају има 5 минута да их препише на лист за одговоре.

Ако кандидат погрешно, треба да прецрта нетачан одговор, стави га у заграду, напише тачан одговор и стави параф (искључиво скраћени потпис, а не пуно име и презиме) поред тачног одговора.

2.4.3. Прибор

Током писања свих делова испита на основном нивоу допуштена је употреба само хемијске оловке којом се пише плавом или црном бојом и која се не може брисати, а није допуштена употреба коректора ни речника.

¹⁶ Након то дежурни наставник кандидату прочита упутства за ову испитну целину, укључује уређај за репродукцију снимке. Сви се текстови на снимци понављају два пута. Снимка укључује паузе за читање задатака те паузу за означавање одговора на листу за одговоре. Кандидат зато треба пажљиво да слуша упутства на снимци.

2.5. ОПИС БОДОВАЊА

У испиту на основном нивоу могуће је остварити укупно **65** бодова. Остварени бодови у свакој од три испитне целине чине одређени удео у укупном резултату.

Број бодова и удео испитних целина у испиту приказан је у табели 9.

Табела 9. Број бодова и удео испитних целина у испиту

ИСПИТНА ЦЕЛИНА	БРОЈ БОДОВА	УДЕО
Читање	30	40%
Писање	15	30%
Слушање	20	30%
УКУПНО	65	100%

Коначан резултат израчунава се на следећи начин:

$$\begin{aligned} & [(0.4 * \text{постигнути бодови Читање} / 30) \\ & + (0.3 * \text{постигнути бодови Писање} / 15) \\ & + (0.3 * \text{постигнути бодови Слушање} / 20)] * 65. \end{aligned}$$

2.5.1. Бодовање испитне целине Читање

Бодови: Свако питање има један тачан одговор. Сваки тачно означен одговор на листу за одговоре доноси један бод. Ова испитна целина доноси укупно **30** бодова.

1 бод – тачан одговор

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

Удео испитне целине у целом испиту: 40%

2.5.2. Бодовање испитне целине Писање

Бодови: Ова испитна целина доноси укупно **15** бодова.

Удео испитне целине у целом испиту: 30%

Текст на листу за уредно писање написан великим штампаним словима или нечитко бодоваће се са 0 (нула) бодова.

Кратки писани текст оцењује се према лествици за бодовање која укључује два основна критеријума:

1. Извршење задатка
2. Језик.

Критеријум *Извршење задатка* одговара на питање је ли кандидат написао текст према упутствима за писање, а критеријум *Језик* одговара на питање са којом се лакоћом може разумети шта је кандидат написао.

Наведени се критеријуми детаљно описују низом описивача.

Лествица за бодовање кратког писаног текста приказана је у табели 10.

Табела 10. Лествица за бодовање кратког писаног текста¹⁷

БРОЈ БОДОВА	ИЗВРШЕЊЕ ЗАДАТКА	БРОЈ БОДОВА	ЈЕЗИК
5	Постоји одговор на све три садржајне одреднице.	10	Текст је потпуно разумљив. Широко је распон вокабулара и структура. Потпуно је примерена употреба вокабулара и структура уз могуће мање истоврсне погрешке.
		9	Текст је потпуно разумљив. Врло је добар распон вокабулара и структура. Потпуно је примерена употреба вокабулара и структура уз понеке мање истоврсне погрешке.
4	Нејасно је постоји ли одговор на три или две садржајне одреднице.	8	Текст је лако разумљив. Добар је распон вокабулара и структура. Примерена је употреба вокабулара и структура уз учестале мање истоврсне погрешке.
		7	Текст је лако разумљив. Добар је распон вокабулара и структура. Примерена је употреба вокабулара и структура уз велики број мањих истоврсних погрешака.
3	Постоји одговор на две садржајне одреднице.	6	Текст је разумљив. Довољан је распон вокабулара и структура. Углавном је примерена употреба вокабулара и структура уз понеке мање разноврсне погрешке.
		5	Текст је разумљив. Довољан је распон вокабулара и структура. Углавном је примерена употреба вокабулара и структура уз учестале мање разноврсне погрешке.
2	Нејасно је постоји ли одговор на две садржајне одреднице или на једну садржајну одредницу.	4	Местимично је теже разумљив текст. Ограничен је распон вокабулара и структура. Делимично је примерена употреба вокабулара и структура уз велики број мањих разноврсних погрешака.
		3	Местимично је теже разумљив текст. Ограничен је распон вокабулара и структура. Делимично је примерена употреба вокабулара и структура уз мање разноврсне и понеке веће погрешке.
1	Постоји одговор на једну садржајну одредницу.	2	Већим је делом тешко разумљив текст. Врло је ограничен распон вокабулара и структура. Углавном је непримерена употреба вокабулара и структура уз мање разноврсне и учестале веће погрешке.
		1	У целини је тешко разумљив текст. Врло је ограничен распон вокабулара и структура. Углавном је непримерена употреба вокабулара и структура уз мање разноврсне погрешке и велики број већих погрешака.
0	Постоји делимичан одговор на једну садржајну одредницу. ИЛИ Садржај текста не односи се ни у једном својем делу на задану тему или је текст неразумљив. ИЛИ Текст садржи мање од 30 речи које се односе на задану тему. ИЛИ Кандидат је преписао текст или делове текста из испитне целине <i>Читање</i> .		

¹⁷ Погрешке из лествице за бодовање односе се на погрешке у употреби/облику/правопису. Употреба вокабулара и структура подразумева употребу у контексту.

Текст који је добио 4 бода за критеријум *Извршење задатка* не може добити више од 8 бодова за критеријум *Језик*.

Текст који је добио 3 бода за критеријум *Извршење задатка* не може добити више од 6 бодова за критеријум *Језик*.

Текст који је добио 2 бода за критеријум *Извршење задатка* не може добити више од 4 бода за критеријум *Језик*.

Текст који је добио 1 бод за критеријум *Извршење задатка* не може добити више од 2 бода за критеријум *Језик*.

Тексту којем недостају сви елементи текстуалне врсте, нпр. за писмо – место и датум, ословљавање, поздрав и потпис одузима се један (1) бод за критеријум *Извршење задатка*.

Објашњење

Кандидат треба да напише текст од **60 до 80** речи. Кандидат сме написати више од прописаног броја речи, али за већи број речи од прописаног неће добити додатне бодове.

Ако текст не садржи број речи који је прописан за основни ниво, кандидату ће бити одузети бодови за критеријум *Извршење задатка* на следећи начин:

40 – 59 речи: 1 бод

за мање од 40 речи: 2 бода.

Ако кандидат напише мање од 30 речи о заданој теми, добиће нула (0) бодова.

Бројење речи

Речи се броје према принципу како их броји рачунар. Реч подразумијева све посебне елементе текста одвојене празнином.

У број речи убраја се уводни поздрав и завршетак писма, а не убрајају се понављања, набрајања, лична имена као и непотребно понављане речи и делови реченица, дословно преузети делови реченица или целе реченице из упутства задатка или из других задатака у испиту.

Примери:

J'ai fait un voyage à l'étranger. – 6 речи

Zagreb, le 5 mai 2008 – 5 речи

Elle a trente-six ans. – 4 речи

Qu'est-ce que c'est – 3 речи

C'est-à-dire – 1 реч.

2.5.3. Бодовање испитне целине *Слушање*

Бодови: Свако питање има један тачан одговор. Сваки тачно означен одговор на листу за одговоре доноси један бод. Ова испитна целина доноси укупно **20** бодова.

1 бод – тачан одговор

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

Удео испитне целине у целој испити: 30%

2.6. ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА

У овоме поглављу наведени су примери различитих врста задатака из испитних целина *Читање*, *Писање* и *Слушање*. Уз сваки пример задатка наведени су упутство, тачан одговор, испитивани исход и начин бодовања.

2.6.1. Пример задатка повезивања

Exercice 1

Questions 1–5

Lisez les textes suivants et associez chaque texte (1–5) à sa rubrique (A–F).

Attention, il y a **une** rubrique **de trop** !

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Exemple : (0 → G)

- 0** À vendre, ordinateur portable en bon état, grand écran, avec une bonne capacité de stockage, à prix réduit.
- 1** Bonjour ! Je m'appelle Hector. Je suis un labrador, de couleur noire, j'ai 4 ans et je cherche un foyer plein d'amour. J'aimerais habiter une maison avec un jardin. J'adore les enfants.
- 2** En plein centre ville, F2 en parfait état, cuisine équipée, séjour, 1 chambre, salle de bains. Loyer : 400 euros.
- 3** Homme, 27 ans, grand, sportif et ambitieux recherche jeune femme romantique, entre 22 et 29 ans, aimant la nature, pour une relation sérieuse.
- 4** Restaurant à Lunel recherche chef de cuisine pour longue collaboration. Envoyer CV + lettre de motivation.
- 5** Achetez dans votre région au meilleur prix toute voiture de 2020 à 2022 avec ou sans contrôle technique, état indifférent.

Rubriques :

- A** Losiris
B Emploi
C Animaux
D Immobilier
E Automobile
F Rencontres
G Informatique

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 0 G, 1 C, 2 D, 3 F, 4 B, 5 E

ИСПИТИВАНИ ИСХОД: одредити основни смисао, утврдити главне мисли

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор (укупно 5 могућих бодова)

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

2.6.2. Пример комбинованог задатка повезивања и допуњавања

Exercice 5

Questions (21–25)

Lisez le texte suivant et pour chaque question (21–25), choisissez parmi les solutions proposées (A–F) la plus appropriée.

Attention, il y a **une** solution de trop !

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Exemple : (0 → G)

Les colonies de vacances

Les colonies de vacances à l'étranger pour adolescents offrent une expérience unique de découverte culturelle et linguistique. Les jeunes participants ont la chance d'explorer (0) _____, d'apprendre une langue étrangère et de (21) _____ la richesse d'une culture différente. Grâce à des programmes bien créés, les adolescents sont plongés au cœur d'une culture nouvelle et passionnante. Ils ont la possibilité de profiter de (22) _____ pour apprendre et grandir. Les cours et les activités encouragent les élèves à mettre en pratique leurs connaissances dans (23) _____ réelle. En parallèle, le développement (24) _____ au sein du groupe favorise une confiance en soi durable. Partir à l'étranger et se plonger dans un environnement linguistique différent stimule la compréhension linguistique et la sensibilité culturelle. L'esprit des adolescents s'ouvre (25) _____ des autres. Les séjours à l'étranger préparent les jeunes à naviguer dans un monde diversifié et favorisent leur développement personnel.

A à la rencontre

B chaque moment

C vivre au quotidien

D des situations de la vie

E des compétences sociales

F un hébergement de qualité

G un nouveau pays

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 0 G, 21 C, 22 B, 23 D, 24 E, 25 A

ИСПИТИВАНИ ИСХОД: предвидети примерене лексичке јединице и граматичке структуре на темељу језичке структуре текста

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор (укупно 5 могућих бодова)

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

2.6.3. Пример комбинованог задатка вишеструког избора и допуњавања

Exercice 6

Questions 26–30

Lisez le texte suivant et pour chaque question (26–30), choisissez parmi les solutions proposées (A, B ou C) la plus appropriée.

Écrivez vos réponses sur la feuille de réponses.

Exemple : (0 → A)

Serge Andron

Serge a passé son enfance (0) _____ Saint-Gilles, en Vendée. C'est là qu'il est tombé amoureux de la mer. Lorsqu'il avait sept ans, sa famille a déménagé à Verdon. Ainsi, il a découvert le phare de Cordouan, un phare qui l'a (26) _____ impressionné. Après l'école des gardiens de phare, il a travaillé trois ans au phare de Calais. Finalement (27) _____ rêve d'être nommé le roi des phares Cordouan s'est (28) _____ en 1979. Petite anecdote : lorsqu'il est arrivé à Cordouan – un phare de mer – il ne savait pas nager ! Pour des raisons de sécurité, les tours de garde se (29) _____ par deux. L'un prend la première partie de la nuit, et (30) _____ la suite, jusqu'au lever du jour. Quant à l'emploi du temps, il s'organise par bloc de cinq semaines : deux semaines au phare, une semaine de repos à terre, retour une semaine au phare puis la dernière semaine à la maison.

0

A à

B en

C dans

26

A immédiatement

B indirectement

C invisiblement

27

A une

B son

C sa

28

A concrétisé

B concrétisé

C concrétisée

29

A fait

B font

C faites

30

A la deuxième

B une autre

C l'autre

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 0 А, 26 А, 27 В, 28 А, 29 В, 30 С

ИСПИТИВАНИ ИСХОД: предвидети примерене лексичке јединице и граматичке структуре на темељу језичке организације текста

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор (укупно 5 могућих бодова)

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

2.6.4. Пример задатка вишеструког повезивања

Exercice 4

Questions 16–20

Vous allez entendre un texte sur la fête de la lavande.

Pour chaque question (16–20) choisissez la réponse correcte « Vrai » (V), « Faux » (F) ou « L'information n'est pas donnée dans le texte » (?).

Chaque année au mois de juillet la Provence célèbre la petite fleur bleue.

C'est à Valensole que l'une des fêtes de la lavande les plus connues a lieu. Il faut dire que ce champ recouvert de lavande et de lavandin offre un spectacle magnifique.

Le territoire de la commune de Valensole est l'un des plus vastes de France, et aujourd'hui lavandes, lavandins et céréales représentent l'essentiel de l'activité agricole du village.

Depuis une dizaine d'années, Valensole est devenue une destination privilégiée par les touristes chinois. En effet, c'est dans cette région que des scènes de "Rêves derrière un rideau de cristal" ont été tournées en 2006. Cette série chinoise d'une quarantaine d'épisodes, diffusée sur plus de 500 chaînes de télévision à travers la Chine, Taïwan ou Hong-Kong, a été suivie par quelques centaines de millions de spectateurs. Elle a eu un tel succès que la Provence est devenue une sorte de paradis pour les amoureux chinois, et les champs de lavande du plateau de Valensole un passage obligé durant leur séjour ...

16 La fête de la petite fleur bleue est célébrée en été.

17 La culture de lavande, lavandin et céréales est la plus importante culture du village.

18 Les touristes chinois fréquentent les champs depuis 2004.

19 Un film d'action chinois a été tourné dans cette région.

20 Le cinéma chinois est très reconnu en France.

ТАЧНИ ОДГОВОРИ: 16 V, 17 V, 18 F, 19 F, 20 ?

ИСПИТИВАНИ ИСХОД: разликовати поједине информације

БОДОВАЊЕ: 1 бод – тачан одговор

0 бодова – нетачан одговор, одговор није означен или је означено више одговора на листу за одговоре

2.6.5. Пример задатка кратког писаног текста

Un voyage gagné

Vous avez gagné un voyage pour deux personnes dans le sud de la France.

Écrivez une carte postale à votre ami(e) pour:

- lui raconter comment vous avez gagné ce voyage
- l'inviter à vous accompagner en voyage
- préciser les endroits que vous allez visiter.

Écrivez sur ce sujet un texte de **60 à 80** mots.

Zagreb, 10 juillet 2019

Salut Thomas,

J'ai participé au Grand Jeu de l'été et j'ai gagné un voyage de dix jours pour deux personnes dans le sud de la France. Comme tu aimes bien visiter d'autres pays, je t'invite à venir avec moi. Nous partirons en avion le 16 août jusqu'à Bordeaux où nous retrouverons les autres gagnants du concours. Nous visiterons la cathédrale Saint-André, l'Hôtel de ville... Puis, nous prendrons un bus pour parcourir la région. Enfin, nous nous arrêterons dans une station balnéaire de l'Océan Atlantique.

J'espère que tu accepteras mon invitation. À bientôt

Jakov

БОДОВАЊЕ: Према лествици за бодовање¹⁸ овом би писаном тексту било додељено укупно 15 бодова.

¹⁸ в. поглавље *Опис бодовања* и објашњење уз лествицу за бодовање кратког писаног текста

2.7. ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТ

Да би се успешно припремили за испит државне матуре из Француског језика на основном нивоу, кандидати би требали да детаљно проуче испитни каталог.

Наставницима напомињемо да се припрема кандидата за испит не разликује знатно од метода и поступака којима се служе у поучавању француског језика. Треба пронаћи одговарајући однос између активности које су усмерене на поучавање језика и активности које претпостављају добру припремљеност кандидата за испит. Акценат у сваком случају стално треба да буде на поучавању јер ће само тако кандидат стећи довољан ниво комуникационе језичке компетенције у француском језику да би положио испит на жељеном нивоу.

Литература за припрему испита из Француског језика на основном нивоу су уџбеници и приручници које је прописало и одобрило Министарство знаности, образовања и младих (www.mzom.gov.hr).

Начин полагања испита државне матуре као и мере које се изричу у случају недозвољеног понашања ученика су прописани Правилником о полагању државне матуре (Народне новине, 56/26).

2.7.1. Припрема за испитну целину *Читање*

Током наставног процеса кандидати углавном имају доста могућности за развијање способности разумевања текста читањем. Упркос томе, треба их подстицати на самостално читање текстова из различитих извора – књига, дневних новина, часописа и интернета који је нарочито популаран медиј и доступан је већини кандидата.

Припрема за овај део испита укључује системско развијање кандидатових способности глобалног, селективног и детаљног разумевања текста читањем, освешћивање о процесу читања те поучавање кључним стратегијама решавања појединих типова задатака.

За успешност у испитној целини *Читање* није потребно разумети све речи и граматичке структуре. Потребно је разумети кључне речи и одвојити битне од небитних информација.

Стога се препоручује да се увежбава разумевање непознатих речи уз помоћ контекста, творбе речи (префикси и суфикси) и сл. Познавање организације и структуре текста (одломци, елементи кохезије и кохеренције, структура одломка) такође помаже кандидатима у разумевању текста.

За успешно решавање задатака вишеструког избора потребно је кандидатима скренути пажњу да пре читања текста прочитају питања, а затим да прочитају текст и у њему пронађу аргументе за избор тачног одговора. Врло је битно упозорити кандидате да су и ометачи логички повезани са садржајем текста те да им само пажљиво читање текста може помоћи у избору тачног одговора. Означавање више од једног одговора у поједином питању неће им донети бодове.

И у задацима повезивања потребно је пажљиво прочитати питања која су у облику изјавних или упитних реченица, израза и сл., а затим потражити у текстовима кључне речи или изразе који повезују питања и текстове.

И у овим је задацима нужно обратити пажњу на садржај ометача и њихов број те потцртати кључне речи у тексту на темељу којих кандидат мисли да је понуђени одговор и тачан одговор. То кандидату олакшава избор правог одговора и омогућава бржу проверу решења.

За успешно решавање комбинованих задатака потребно је прво прочитати цели текст те посебну пажњу обратити на језички садржај испред и иза празнине. Након тога је међу понуђеним одговорима потребно одабрати језички садржај који по својем значењу и граматичким обележјима одговара контексту.

Будући да овај део испита садржи већи број задатака које треба решити у заданом времену, кандидатима треба скренути пажњу на исправну расподелу времена за решавање појединих задатака. Добро би било да на почетку овог дела испита погледом пређу преко свих задатака и утврде који су им задаци лакши, а који тежи те се прво посвете решавању лакших задатака, шта ће их мотивисати за решавање преосталих, тежих задатака. То штеди време.

Како бити успешан у испитној целини *Читање*?

Кандидатима се саветује:

- пажљиво читање упутстава за сваки задатак
- пажљиво читање текста/текстова и питања у одређеном задатку
- примена одговарајућих стратегија за поједину врсту задатка
- решавање задатака који нису решени током првог читања
- пажљиво означавање одговора на листу за одговоре.

2.7.2. Припрема за испитну целину *Писање*

Кандидати пре свега треба да развијају навику писања, тј. шта више и чешће увежбавати писање различитих текстуалних врста. Посебно је важно након сваког задатка дати кандидатима повратну информацију о успешности њиховог рада. С обзиром на то да је давање повратне информације врло захтеван и дуготрајан посао, свакако треба размислити и о могућности да си кандидати међусобно дају повратну информацију, шта се показало изузетно делотворно.

Кандидате треба упутити на посебну пажњу на читање и деобу задатка. Неиспуњавање дела задатка може знатно умањити успешност у испитној целини *Писање*. Успешност у испитној целини *Писање* укључује и познавање различитих текстуалних врста, нпр. честитки, порука, позивница, писама, извештаја, блогова и сл.

Кандидате треба поучити о повезаности планирања и успешности извршавања задатка. Анализа неколико примера може врло успешно да разјасни ову везу.

Кандидате треба поучити о важности читљивих и уредних рукописа те их подсетити на потребу провере и евентуалних исправки пре достављања готових писаних текстова. Рад у пару и међусобно коментарисање рада на пробама показало се као веома ефикасан метод. Корисно је кандидатима ограничити време за решавање задатка. Исправно распоређивање времена један је од кључних фактора за успех у испитној целини *Писање*.

Како бити успешан у испитној целини *Писање*?

Кандидату се саветује:

- пажљиво читање упутстава за задатак
- размишљање о заданој теми и бележење неких идеја
- организовање идеја и писање концепта задатка у натукницама
- писање целовитог текста задатка
- читање текста и провера да ли је задатак у потпуности извршен
- поновно читање текста и провера јесу ли задовољени сви критеријуми према лествици за бодовање.

2.7.3. Припрема за испитну целину *Слушање*

Део испита посвећен провери разумевања текста слушањем кандидати у правилу сматрају тежим делом испита. Међутим, системска и квалитетна припрема кандидата може знатно ублажити па и отклонити њихов страх од овог дела испита.

Врло важни елементи припреме кандидата за овај део испита су:

- развијање кандидатових способности разумевања слушањем
- освешћивање кандидата о процесу слушања
- поучавање кандидата стратегијама за успешно решавање задатака којима се проверава разумевање текста слушањем.

Важан фактор у развијању кандидатових способности слушања је освешћивање кандидата о процесу слушања. Кандидати ће процес слушања, али и сам процес решавања одређених врста задатака најлакше разумети кроз разговор о томе како су решили одређена питања у задатку. Битно је да у том разговору постану свесни како врло често није потребно разумети сваки глас и слог те сваку реч, фразу или реченицу да би се разумело значење текста као целине. Због тога би било добро кандидате упозорити да се не требају узнемиравати ако не чују или не разумеју одређену реч. Треба да наставе да слушају текст, покушају разумети општу поруку и повежу је са оним шта мисле да је речено.

Упознатост са поступком и стратегијама решавања различитих задатака којима се проверава разумевање текста слушањем кључни је предуслов успешности у овом делу испита.

Пре сваког првог слушања текста кандидати имају времена да прочитају упутство и питања у задатку. Ту чињеницу требају добро искористити јер упутства садрже битне информације о теми коју ће слушати и о томе шта се од њих очекује у поједином задатку. Постављена питања упућују на садржај слушаног текста и на редослед којим ће чути тражене информације.

Кандидате треба упозорити да питања морају решавати већ током првог слушања текста, а да друго слушање треба да искористе за решавање питања која су пропустили и за проверу тачности својих решења. Битно је да кандидати реше сва питања, чак и када нису сигурни шта су чули или разумели. И на крају, врло је важно кандидатима објаснити поступак преписа одговора на посебан лист за одговоре. Непажња или непотребна журба могу довести до погрешака при препису одговора, а тиме и до непотребног губитка бодова у овом делу испита.

Како бити успешан у испитној целини *Слушање*?

Кандидатима се саветује:

- пажљиво читање упутстава и питања сваког задатка пре слушања
- решавање задатака током првог слушања те надопуњавање решења током другог слушања
- пажљиво означавање одговора на листу за одговоре.

3. ДОДАЦИ

3.1. ОПИС ЈЕЗИЧКИХ САДРЖАЈА ЗА ВИШИ НИВО ИСПИТА

Тематска подручја

1. Представљање себе и другог

- карактерне особине
- пријатељи
- укуси, склоности, расположења

2. Породица и кућа

- односи у породици, врсте породица, облици животних заједница
- породица, пријатељи, љубав
- породична славља
- односи: родитељи – деца, браћа – сестре, млади – млади, млади – одрасли
- љубав, осећаји
- становање
- јавни превоз
- град – село

3. Школа

- школски систем у Хрватској и Француској
- образовање и наука

4. Обавезе и слободно време

- свакодневне активности, свакодневница
- организовање слободног времена
- изваннаставне/изваншколске активности
- хобији

- излети
- забава
- игре

5. Спорт, здравље и прехрана

- спортске приредбе
- прехрана
- нега тела
- болести и незгоде
- зависности
- брига о здрављу
- француски и хрватски национални специјалитети
- гастрономија

6. Одговорно грађанство

- свет и друштво у којем живимо, животни стилови и начини живљења / свет и друштво којем тежимо
- добровољни рад – волонтирање
- активизам

7. Одрживи развој

- значење одрживог развоја
- заштита животиња
- екологија

8. Медији и нове технологије

- улога технологија у свакодневном животу
- свакодневни онлајн живот

9. Уметност и култура

- симболи Хрватске и Француске
- славни људи – историјске и савремене личности (научници, уметници, писци, песници, певачи, глумци...)

-
- узори
 - хрватске и француске културне манифестације

10. Међуљудски односи

- равноправност полова
- уважавање туђих ставова и мишљења
- решавање сукоба/конфликата

11. Франкофонија

- земље франкофонског говорног подручја

12. Обичаји и традиција

- традиције као очување идентитета

13. Политика и привреда, акзелне друштвене теме

- европске интеграције
 - политички системи
 - демократија
 - људска права
 - приватност и безбедност
 - новац и каријера
-

Граматичке структуре

Члан

- одређени, неодређени, партитивни, сажети

Именице

- мушки и женски род
- једнина и множина

Заменице

- личне
 - субјекат
 - објекат (директни, индиректни)
- односне
 - једноставне
 - сложене
- повратне (*réfléchis i réciproques*)
- *en* и *y*
- показне
- присвојне
- неодређене (*certain, plusieurs, quelques*)
- упитне
 - једноставне
 - сложене

Придеви

- описни
 - род
 - број
- присвојни
- неодређени

- упитни
- компарација

Бројеви

- главни
- редни

Глаголи

- индикатив
 - презент
 - перфекат
 - имперфекат
 - футур (*futur simple, futur proche*)
 - плусquamперфекат
- императив
- инфинитив презента и перфекта
- кондиционал (садашњи и прошли)
- конјунктив (*le subjonctif*)
 - презент
- глаголски прилог садашњи (*le participe présent*)
- герундив
- пасив
- слагање партиципа
 - са субјектом
 - са директним објектом
- повратни глаголи
- безлични глаголи
- слагање времена (*concordance des temps*)
- директни и индиректни говор
 - у презенту
 - у перфекту

Прилози

- начина на *-ment*
- места (*à côté, à droite, à gauche, ici, loin, nulle part, près, tout droit...*)
- времена (*aujourd'hui, demain, hier...*)
- количине (*très, beaucoup, peu, assez...*)

Предлози

- (*sur, sous, dans, entre, chez, à, de, jusqu'à, pour, avant, après...*)

Везници

- координација – независнословене реченице
(*et, mais, ou, d'abord, puis, ensuite, enfin, parce que, car, puisque, alors, donc*)
- субординација – зависнословене реченице
 - узрочне (*comme, parce que, grâce à, à cause de, étant donné que, d'autant que*)
 - намерне (*afin que, pour que, de peur que...*)
 - последичне (*de sorte que, de manière que, de façon que, si bien que...*)
 - допусне (*bien que, même si, alors que, tandis que, au lieu de, malgré + nom*)
 - временске (*quand, lorsque, avant que, pendant que, jusqu'à ce que...*)
 - поредбене (*comme, autant que, de même que...*)
- условне (*si, à condition de/que*)
 - *si* + презент/футур/императив
 - *si* + имперфект/кондиционал презента
 - *si* + плусquamперфект/кондиционал перфекта

Реченице

- негативне (*ne ... pas, ne ... jamais, ne ... rien, ne ... personne*)
- упитне (*qui ? que ? quand ? où ? combien ? comment ? est-ce que ? qu'est-ce que ?*)

3.2. ОПИС ЈЕЗИЧКИХ САДРЖАЈА ЗА ОСНОВНИ НИВО ИСПИТА

Тематска подручја

1. Ја и моји пријатељи

- лични подаци, карактерне особине

2. Породица

- чланови уже и шире породице
- односи: родитељи – деца, браћа – сестре
- важни догађаји у породици

3. Дом и место у ком живим

- становање
- просторије и намештај у стану
- сналажење у простору

4. Обавезе и слободно време

- свакодневне активности
- делови дана
- школа, наставни/школски предмети, оцене
- школски прибор
- школске активности
- школски систем у Хрватској и Француској
- организовање слободног времена
- изваннаставне/изваншколске активности
- хобији, забава, игре

5. Храна и прехранбене навике

- оброци
- намирнице

- куповина
- наручивање хране

6. Здравље и екологија

- лична хигијена
- делови тела
- болести и незгоде
- спортови
- спортске приредбе
- клима
- временска прогноза
- однос према биљкама и животињама

7. Календар

- дани у недељи, месеци у години, годишња доба
- празници и благодани

8. Одевање и мода

- одевни предмети
- млади и мода

9. Путовања

- врсте превоза
- возни ред
- излети
- сналажење (у граду, у страној земљи)
- Париз
- Француска
- европске франкофонске земље

10. Технологија и медији

- традиционални и нови медији
- друштвене мреже

11. Култура и обичаји

- знаменитости
- симболи Хрватске и Француске
- славни људи – историјске и савремене личности (научници, уметници, писци, песници, певачи, глумци)
- идоли
- неговање обичаја и очување традиције

12. Међуљудски односи

- култура опхођења у свакодневици
- уважавање туђих ставова и мишљења
- односи млади – млади, млади – одрасли

13. Изазови у 21. веку

- интереси младих у 21. веку
- моја и наша будућност

Граматичке структуре

Члан

- одређени, неодређени, партитивни, сажети

Именице

- мушки и женски род
- једнина и множина

Заменице

- личне
 - субјекат (наглашене, ненаглашене)
 - објекат (непосредни/директни, посредни/индиректни)
- односне (једноставне)
- заменице *en* и *y*
- заменица *on*

Придеви

- описни (мушки и женски род, множина)
- присвојни
- упитни (*quel/le*)
- показни
- компарација

Бројеви

- главни

Глаголи

- индикатив
 - презент
 - перфекат

- имперфекат
- футур (*futur simple, futur proche*)
- императив
- повратни глаголи
- директни и индиректни говор у презенту

Прилози

- начина на *–ment*
- места (*à côté, à droite, à gauche, ici, loin, nulle part, près, tout droit...*)
- количине (*très, beaucoup, peu, assez...*)
- времена (*aujourd'hui, demain, hier...*)

Предлози

- (*sur, sous, dans, entre, chez, à, de, jusqu'à, pour, avant, après...*)

Везници и везне речи

- (*et, mais, ou, d'abord, puis, ensuite, enfin, parce que, car, puisque, alors, donc*)

Реченице

- једноставне упитне
 - (*qui ? que ? quand ? où ? combien ? comment ? pourquoi ? quel/le ? est-ce que ? qu'est-ce que ?*)
- одричне
 - (*ne ... pas, ne ... jamais, ne ... rien, ne ... personne*)

